

КОЗАКИ В УКРАЇНСЬКІЙ МУЛЬТИПЛІКАЦІЇ

Вінницький національний технічний університет

Анотація

Життєвий шлях видатного українського мультиплікатора Володимира Дахно.

Ключові слова: козаки, мультиплікація, анімація, серіал.

Abstract

The life path of the famous Ukrainian animator Volodimir Dakhno.

Keywords: Cossacks, cartoons, animation, series.

Вступ

Українська література завжди славилась неймовірними інтерпретаціями існуючих героїв історії та просто цікавих персонажів. Відомий український художник-мультиплікатор, режисер, сценарист вирішив створити те, що навіть без слів буде асоціюватися у людей з Україною та деякими відголосками культури козацтва. Метою роботи є дослідження життєвого шляху Володимира Дахно та його унікального проекту «Як козаки...»

Результати дослідження

Володимир Авксентійович Дахно - класик української і світової анімації, відомий у першу чергу за серіалом "Як козаки..." народився 7 березня 1932 року в Запоріжжі. Після закінчення інституту в 1955 році Володимир Дахно починає працювати архітектором у Києві. Його незвичайні архітектурні проекти привернули увагу відомих мультиплікаторів Марка Драйцуна і Давида Черкаського - також випускників Київського інженерно-будівельного інституту. Аніматори запропонували Володимирі Авксентійовичу роботу в новому творчому об'єднанні мультиплікаційних фільмів на студії "Київнаукфільм" (нині "Українафільм"). І у 1960 році Дахно дебютує як мультиплікатор з фільмом "Пригода перцю", а перша серія циклу мультфільмів "Як козаки...", де Володимир Дахно виступає в ролі режисера і сценариста, виходить у 1967 році.

«Я не дуже довго мудрував з козаками, - згадував Дахно. - Взяв та й намалював трьох запорожців на кшталт трьох мушкетерів. Один вийшов кругленький, маленький, інший - худий і довгий, третій - здоровий та рум'яний молодець. Потім мені казали, що я дуже точно передав в цих персонажах український характер» [1].

Головними героями мультсеріалу є троє запорозьких козаків: Бурмило, Коротун і Силач (за сценарієм, мають імена Грай, Око і Тур відповідно, але в самому серіалі завжди безіменні). Грай — хитрий і розсудливий козак — характерник, Око — вправний стрілець, бадьорий і войовничий козак (тягає з собою гармату-мортиру), Тур — сильний, але сором'язливий та сентиментальний козак.

Першим мультфільмом з серії став "Як козаки куліш варили", який вийшов у 1967 році. Куліш, який вариться всю серію, так і не доварюється до кінця, а герої тим часом через нестачу тютюну устигають побувати у якихось басурманських краях, де в чеснім бою і здобувають нікотин. Наступним у серії став мультфільм "Як козаки у футбол грали", в якому команда українських козаків виграє кубок на турнірі. Він вийшов у 1970 році, за декілька років до завоювання Кубка кубків київським "Динамо", певним чином передбачивши цей успіх.

За сюжетом мультфільмів на долю героїв випадають різні пригоди, вони зустрічаються з людьми різних країн і епох, навіть з богами і інопланетянами. У мультфільмах відсутні діалоги або який-небудь текст, за винятком вступного або заключного тексту "від автора", що робить їх зрозумілими для людей різного віку і національності [2].

Володимир Дахно став режисером дев'яти мультфільмів про козаків. Останній з яких був знятий у 1995-му. Пригоди неговірких колоритних персонажів припали до смаку не тільки телеглядачам колишнього соціалістичного табору. Повідомляють, що неабияку популярність

серіал здобув в Ірані. Загалом режисер створив понад 20 мультфільмів, серед яких найвідоміший - екранізація “Енеїди” Івана Котляревського [3].

Висновки

Як великий митець, Володимир Дахно мислив персонажами, які не просто оживають, а оживають і створюють навколо себе власну реальність. Автор зробив не аби який внесок в Українську мультиплікацію та кінематографію. Його спадок ніколи не буде забутий.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Обух В. Володимир Дахно. Як козаки в тридев'яте царство не дійшли [Електронний ресурс] / Владислав Обух. – 2020. – Режим доступу до ресурсу: <https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/2888414-volodimir-dahno-ak-kozaki-v-tridevate-carstvo-ne-dijsli.html>.
2. Дахно Володимир Авксентійович [Електронний ресурс] // Wikipedia – Режим доступу до ресурсу: https://uk.wikipedia.org/wiki/Дахно_Володимир_Авксентійович.
3. Козаки_(мультсеріал) [Електронний ресурс] // Wikipedia – Режим доступу до ресурсу: [https://uk.wikipedia.org/wiki/Козаки_\(мультсеріал\)](https://uk.wikipedia.org/wiki/Козаки_(мультсеріал)).

Олійник Нікіта – студент групи 1КН-18б, факультет інформаційних технологій і комп'ютерної інженерії, Вінницький національний технічний університет, Вінниця, e-mail: delmark1904@gmail.com

Науковий керівник **Зінко Олена Василівна** – кандидат історичних наук, доцент кафедри філософії та гуманітарних наук, Вінницький національний технічний університет, м. Вінниця, e-mail: zinko-ov@ukr.net

Olünyk Nikita – student group 1KN-18b, Faculty of Information Technology and Computer Services, Vinnitsa National Technical University, Vinnitsa, e-mail: delmark1904@gmail.com.

Supervisor **Zinko Elena** – Ph.D., assistant professor of philosophy and humanities sciences Vinnitsa National Technical University, Vinnitsia, e-mail: zinko-ov@ukr.net